

Titulació	Tipus	Curs
Antropologia Social i Cultural	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : María Valdés Gázquez

Correu electrònic : maria.valdes@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits però és recomana haver cursat prèviament l'assignatura "Història i Teoria de l'Antropologia I" per poder-ne fer un bon seguiment.

Objectius

Es tracta d'una assignatura que forma part de la Matèria "Historia de la Antropologia" i continua el desenvolupament històric de l'antropologia iniciat al primer semestre de 2n curs amb la "Història i Teoria de l'Antropologia I". Aquesta part es fa en el segon semestre de 2n curs i explica les principals escoles i paradigmes teòrics que es van desenvolupar en les antropologies hegemòniques després de la Segona Guerra Mundial, fins arribar a la crisi postcolonial dels anys 70 i els primers plantejaments postmoderns.

El seu objectiu formatiu primordial és donar a conèixer les principals escoles i teories antropològiques del període, per tal que l'estudiant pugui donar coherència històrica a les lectures que es fan de forma dispersa al llarg del Grau i que són sistematitzades de maneres molt diferents a la resta de les assignatures. En finalitzar el curs l'alumnat hauria de ser capaç de donar raó de:

1. Les característiques generals, teòriques i metodològiques de les diferents escoles o corrents que s'han succeït en aquest període de la història de l'antropologia;
2. Els contextos socio-polítics i econòmics que han incidit en aquests desenvolupaments.
3. Les tesis i desenvolupaments principals de cadascundels/les autors/es considerats/des.

Resultats d'aprenentatge

- CM12 (Integrar adequadament les teories associades a la història de l'antropologia.) Integrar adequadament les teories associades a la història de l'antropologia.
- KM10 (Reconèixer la història de la teoria antropològica, la gènesi i l'evolució dels seus conceptes bàsics i fonaments d'epistemologia.) Reconèixer la història de la teoria antropològica, la gènesi i l'evolució dels seus conceptes bàsics i fonaments d'epistemologia.
- KM12 (Identificar la producció de coneixement etnogràfic i teories en contextos locals i problemàtiques diverses.) Identificar la producció de coneixement etnogràfic i teories en contextos locals i problemàtiques diverses.
- SM15 (Associar la connexió històrica entre el coneixement etnogràfic i el desenvolupament teòric a

través de la bibliografia pertinent.) Associar la connexió històrica entre el coneixement etnogràfic i el desenvolupament teòric a través de la bibliografia pertinent.

- SM16 (Analitzar teòricament exemples etnogràfics de diversitat cultural.) Analitzar teòricament exemples etnogràfics de diversitat cultural.
- SM17 (Generar idees amb un vocabulari específic i teòric antropològic.) Generar idees amb un vocabulari específic i teòric antropològic.

Continguts

Bloc temàtic I. Quina història de quina antropologia. Tradicions nacionals

Quina història? L'estil historiogràfic genealògic vs. l'estil historiogràfic crític.

De quina antropologia? Antropologia internacional vs. Antropologies nacionals.

Antropologies centrals vs. Antropologies perifèriques.

Bloc temàtic II. L'antropologia britànica després de la Segona Guerra Mundial: els nous funcionalistes (E. E. Evans-Pritchard, M. Gluckmann) i simbolistes (M. Douglas i V. Turner)

El funcionalisme britànic i el context colonial.

Context acadèmic institucional.

Etapes de l'escola funcionalista britànica.

La "segona fornada" funcionalista (1930-1970).

Bloc temàtic III. L'antropologia francesa després de la Segona Guerra Mundial: l'estructuralisme de Lévi-Strauss

Context colonial i acadèmic-institucional: institucionalització tardana.

Trets generals i etapes de l'Ethnologie francesa.

L'estructuralisme de Claude Lévi-Strauss.

Bloc temàtic IV. L'antropologia dels EUA després de la Segona Guerra Mundial: materialistes (M. Harris) vs. simbolistes (M. Sahlins)

El context de la Guerra Freda.

Raó pràctica vs. Raó simbòlica: el debat entre materialistes i simbolistes.

Corrents materialistes: neoevolucionisme, ecologia cultural, neofuncionalisme ecològic, materialisme cultural.

Corrents simbolistes: antropologia cognitiva, antropologia simbòlica.

Bloc temàtic V. La caiguda del mur de Berlín i el gir postmodern: Clifford Geertz

L'antropologia interpretativa de Clifford Geertz.

El sorgiment de l'antropologia postmoderna.

Les tres grans línies de l'antropologia postmoderna.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lectures	10	0,4	CM12, KM10, SM15, SM16, SM17
Classes magistrals	35	1,4	CM12, KM10, KM12, SM15, SM16
Elaboració de treballs	20	0,8	CM12, KM10, KM12, SM15, SM16, SM17
Tutories individuals i en grup	2	0,08	CM12, KM10, KM12, SM15
Estudi i treball personal	40	1,6	CM12, KM10, KM12, SM15
Discussió de textos	9	0,36	CM12, KM10, KM12, SM16, SM17

A. Classes teòriques i pràctiques dirigides pel professorat: Classes magistrals amb suport de TIC i seminaris de debat en gran grup i discussió de textos.

B. Cerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs.

C. Estudi: Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums.

D. Tutories: Atenció personalitzada a l'estudiant al despatx o a l'aula. L'horari i lloc d'atenció a l'alumnat serà proporcionat el primer dia de classe i estarà penjat a l'Aula moodle.

MATERIAL DOCENT

Per poder seguir el ritme docent del curs, cal que els alumnes realitzin un seguit de lectures obligatòries que s'indiquen a l'inici de l'assignatura.

La bibliografia general recollida en aquesta Guia Docent ofereix manuals que s'espera que els estudiants utilitzin per a complementar el temari més enllà del que s'explica a l'aula. Durant el transcurs de les sessions presencials pot ser que es recomani altra literatura complementària.

DINÀMICA DE TREBALL

El curs es compon de 5 blocs temàtics. Cada bloc temàtic anirà acompanyat d'una o varies lectures obligatòries (capítol de llibre o article) que seran la base per a la discussió a classe al final de cada bloc temàtic. Les lectures obligatòries complementen els apunts i també serà material a tenir en compte per als treballs d'avaluació. Les lectures obligatòries dels comentaris i el calendari de lliurament dels treballs i l'examen es donaran el primer dia a classe i a l'aula moodle.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe	10%	1	0,04	CM12, SM17
Proves escrites	50%	3	0,12	CM12, KM10, KM12, SM15, SM16, SM17
Discussió de textos de lectura obligatòria	15%	10	0,4	CM12, KM10, SM16, SM17
Treball en grup	25%	20	0,8	CM12, KM10, SM15, SM16

L'avaluació de l'assignatura s'entén com un procés continu i progressiu, que s'estén durant tot el període lectiu i es desenvolupa a partir de la realització de diferents activitats d'avaluació:

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professorat informará l'alumnat (a l'aula i via Campus Virtual) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Mòdul de treball (25% de la nota final):

Treball en grup sobre un tema escollit pels/les estudiants corresponent al període tractat a l'assignatura i pactat amb la professora. Les pautes per a la realització del treball es donaran durant els primers dies de classe. En les sessions finals de l'assignatura els grups hauran de fer una presentació oral del seu treball a l'aula.

Mòdul de proves escrites (50% de la nota final):

Es faran dos exàmens (25% cada un) sobre el temari treballat a classe i les lectures obligatòries.

Per considerar superada l'assignatura cal obtenir una nota final mínima de 5, resultat de la mitjana de les notes de cada mòdul segons el seu percentatge de la nota final. No obstant això, la nota de cadascun dels exàmens parcials sempre ha de ser igual a superior a 5 per poder fer la mitjana amb el treball grupal, els comentaris i la participació.

Mòdul de participació (25% de la nota final):

Durant el curs es plantejaran diferents debats sobre els temes tractats a classe i és d'importància la participació de l'alumnat. (10%)

Els textos de lectura obligatòria es discutiran a classe; abans de cada sessió les/els estudiants han de lliurar un comentari les pautes del qual es donaran els primers dies de classe. (15%)

Al principi de curs es lliurarà el cronograma amb les dates de lliurament del treball, discussions de les lectures obligatòries i realització dels exàmens. També es lliurarà el llistat de les lectures obligatòries, que estaran disponibles en format PDF al Campus Virtual.

AVALUACIÓ EN CAS DE NO-PRESENCIALITAT

En cas que les proves no es puguin fer presencialment (justificant degudament per malaltia, etc.) s'adaptarà el

seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'absència o lliurament fora de termini de les activitats d'avaluació, sense una causa degudament justificada i acreditada, implicarà la no avaluació d'aquella activitat. No s'acceptaran evidències d'avaluació que no s'ajustin als estàndards de format de les pautes i rúbriques de realització dels treballs.

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica o cerca d'informació, correcció de textos o traduccions. L'estudiant ha de (i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

SOBRE PLAGI EN ELS TREBALLS I/O CÒPIA EN ELS EXÀMENS

S'aplicarà la normativa vigent: Article 116. Resultats de l'avaluació (Article modificat per Acord de Consell de Govern de 19 de març de 2015):

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

QUALIFICACIÓ DE "NO AVALUABLE"

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que hagi realitzat o lliurat activitats d'avaluació que representin un 30% o menys de la qualificació final.

CRITERIS DE REAVALUACIÓ

Podrà optar a la recuperació l'alumnat suspès que compleixi els criteris per ser avaluable. No s'estableix una qualificació mínima per accedir a la recuperació. La recuperació dels exàmens parcials consistirà en una prova de la part del temari suspesa (primer, segon parcial o ambdós en cas que no s'hagi aprovat cap dels dos). El treball es recuperarà mitjançant una nova versió del mateix. El mòdul de participació no és recuperable.

AVALUACIÓ ÚNICA

Mòdul de treball (50% de la nota final):

Treball individual sobre un tema escollit pels/les estudiants d'una llista proposada pel professorat. Les pautes per a la realització del treball i la rúbrica d'avaluació es donaran durant el primers dies de classe.

Mòdul de proves escrites (50% de la nota final):

Es farà 1 examen sobre el temari treballat a classe i les lectures obligatòries.

Per considerar superada l'assignatura cal obtenir una nota final mínima de 5, resultat de la mitjana de les notes de cada mòdul segons el seu percentatge de la nota final. No obstant això, la nota de l'examen sempre ha de ser igual o superior a 5 per poder fer la mitjana amb el treball individual.

El procediment de revisió és el mateix que el de l'avaluació continuada.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" si no realitza cap de les dues evidències previstes en l'avaluació única.

El sistema de recuperació és el mateix que el de l'avaluació continuada.

Bibliografia

MANUALS RECOMANATS

ADAMS, William Y. (1998). *The Philosophical Roots of Anthropology*. Stanford University: CSLI Publications.

BARTH, F. *et alt.* (2012). *Una disciplina, cuatro caminos. Antropología británica, alemana, francesa y estadounidense*. Buenos Aires: Prometeo Libros.

BOHANNAN, Paul y GLAZER, Mark (1992). *Antropología. Lecturas*. Barcelona: McGraw Hill Interamericana.

BONTE, Pierre & IZARD, Michael (1996). *Diccionario de Etnología y Antropología*. Madrid: Akal.

BARNARD, Alan & SPENCER, Jonathan (1996 [2002]). *Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology*, London: Routledge.

DESCOLA, Philippe *et alt.* (1988). *Les idées de l'anthropologie*. París: A. Colin.

EVANS-PRITCHARD, Edward E (1987). *Historia del pensamiento antropológico*. Madrid: Cátedra.

HARRIS, Marvin (1983). *El desarrollo de la teoría antropológica*. Madrid: Siglo XXI.

KILANI, Mondher (1996). *Introduction à l'anthropologie*. Paris: Éditions Payot.

KUPER, Adam (1988). *The Invention of Primitive Society. Transformations of an Illusion*, New York: Routledge.

LOMBARD, Jacques (1997). *Introducción a la etnología*. Madrid: Alianza editorial.

LOWIE, Robert Harry (1946). *Historia de la etnología*. México, F.C.E.

MERCIER, Paul (1995). *Historia de la antropología*. Madrid: Península.

MARTÍNEZ VEIGA, Ubaldo (2008). *Historia de la antropología. Teorías, praxis y lugares de estudio*. Madrid: UNED.

REYNOSO, Carlos (1998). *Corrientes en antropología contemporánea*. Buenos Aires: Biblos.

REYNOSO, Carlos (comp.) (1992). *El surgimiento de la antropología postmoderna*. México: Gedisa.

REYNOSO, Carlos (2020). Corrientes teóricas en Antropología: Perspectivas desde el Siglo XXI. Buenos Aires: Universidad de Buenos Aires.

ROSSI, Ino y Edward O'HIGGINS (1981). Teorías de la cultura y métodos antropológicos. Barcelona: Anagrama.

SAHLINS, Marshall (1988). Cultura y razón práctica. Contra el utilitarismo en la teoría antropológica. Barcelona: Gedisa.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

CARO BAROJA, Julio (1991). Los fundamentos del pensamiento antropológico moderno. Madrid: CSIC.

DARNELL, Regna (comp.) (1974). Readings in the History of Anthropology. New York: Harper & Row Publishers.

DESCOLA, Philippe *et alt.* (1988). Les idées de l'anthropologie. Paris : A. Colin.

DUCHET, Michele (1976). Introducción. Antropología e historia en el Siglo de las Luces. México: Siglo XXI Editores.

ERIKSEN, Thomas Hylland & NIELSEN, Finn Sivert (2001). A History of Anthropology. London: Pluto Press.

EVANS-PRITCHARD, Edward E (1987). Historia del pensamiento antropológico. Madrid: Cátedra.

GEERTZ, Clifford (1989). El antropólogo como autor. Madrid: Paidós.

GEERTZ, Clifford, *Tras los hechos. Dos países, cuatro décadas y un antropólogo*, Madrid, Paidós.

KAHN, J.S. (ed.) (1975). El concepto de cultura: textos fundamentales. Barcelona: Anagrama.

KAPLAN, David y Robert MANNERS (1979). Introducción crítica a la antropología cultural. México: Nueva Imagen.

KUPER, Adam (1974). Antropología y antropólogos. La escuela británica: de 1922 a 1972. Barcelona: Anagrama.

KUPER, Adam (2001). Cultura. La versión de los antropólogos. Barcelona: Paidós.

LINS RIBEIRO, Gustavo & Arturo ESCOBAR (eds.) (2009). Antropologías del mundo. Transformaciones disciplinarias dentro de sistemas de poder. México: Universidad Autónoma Metropolitana.

LLOBERA, Josep Ramon (1975). La antropología como ciencia. Barcelona: Anagrama (especialment: J.R. Llobera, "Postscriptum: algunas tesis provisionales sobre la naturaleza de la antropología", pp. 373-287).

LOMBARD, Jacques (1972). L'anthropologie britannique contemporaine. Paris: P.U.F.

ORTNER, Sherry (1984). "Teoría en Antropología desde los sesenta", *Estudios comparativos en Sociedad e Historia*. 26(1):126-166.

PALERM, Ángel (1977). Historia de la etnología: los profesionales británicos. México: Instituto Nacional de Antropología e Historia.

SPERBER, Dan (1988). El simbolismo en general. Barcelona: Anthropos.

STOCKING, George W. (ed.) (1985). Observers observed. Essays on Ethnographic Fieldwork [History of Anthropology (I)]. Madison: University of Wisconsin Press.

STOCKING, George W. (ed.) (1984). Functionalism Historicized. Essays on British Social Anthropology [History of Anthropology (II)]. Madison: University of Wisconsin Press.

STOCKING, George W. (ed.) (1985). Objects and Others. Essays on Museums and Material Culture [History of Anthropology (III)]. Madison: University of Wisconsin Press.

STOCKING, George W. (ed.) (1986). Malinowski, Rivers, Benedict and Others. Essays on Culture and Personality [History of Anthropology (IV)]. Madison, University of Wisconsin Press.

STOCKING, George W. (1999). After Tylor. British Social Anthropology, 1888-1951. London, The Athlone Press.

STOLCKE, Verena (1993). "De padres, filiaciones y malas memoria. ¿Qué historias de qué antropologías?", en J. Bestard i Camps (coord.) (1993), Después de Malinowski. Sta Cruz de Tenerife: Asociación Canaria de Antropología, 1993, pp. 147-198.

Programari

AULA MOODLE AL CAMPUS VIRTUAL

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català/Castellà	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Castellà	segon quadrimestre	matí-mixt